

Aan Provinciale Staten

Onderwerp:

Behandelaanbod Motie 1975 Gevolgen voor de fruitteelt expliciet meenemen bij locatiekeuze oeverdrinkwaterwinning

Geachte Statenleden,

Op 25 maart jl. heeft u tijdens een tweeminutendebat over de nieuwe oevergrondwaterwinning van Oasen motie 1975 aangenomen. Hierin verzoekt u het college:

- Aan Oasen te vragen om in haar uitwerking van MER-fase 2 te kijken naar de geohydrologische mogelijkheid van winning van (een gedeelte van) grondwater uit het tweede watervoerende pakket (diepe grondwaterwinning), zodat de effecten op de landbouw (incl. fruitteelt) en andere gebruikers en functies mogelijk kunnen worden beperkt;
- Daarbij ook te kijken naar het cumulatief effect op de omgeving bij de huidige winning en mogelijke nieuwe winning in locatie Waal;
- Deze mogelijke diepe grondwaterwinning als provincie — waar nodig mogelijk te maken door eventuele aanpassing van provinciaal beleid en/of regelgeving en dit voor te leggen aan PS;
- Oasen te adviseren verder te gaan met de variant van winning van 2 x 4 miljoen kuub grondwater per jaar, onder de voorwaarde dat Oasen in de MER-fase 2 onderzoekt of het mogelijk is de deelwinning bij Den Hoek ruimtelijk zo te positioneren en te optimaliseren dat (eventueel) nadeel voor natuur wordt beperkt en winning daar vergunbaar zal zijn;
- De gevolgen voor de fruitteelt herkenbaar mee te nemen in de afwegingen.

In de volgende alinea's lichten wij puntsgewijs ons behandelvoorstel voor deze motie toe. Voor meer informatie over dit onderwerp wijzen wij u op de toegestuurde lid-GS brief: ['Voorkeursalternatief en toezeggingen Nieuwe Oevergrondwaterwinning Oasen'](#) (PZH-2026-888406041).

Diepe grondwaterwinning

Oasen gaat in MER-fase 2 nader onderzoeken of grondwaterwinning uit een diepere watervoerende laag mogelijk is en in hoeverre dit kan bijdragen aan het beperken van nadelige effecten. Uit eerste berekeningen van Oasen komt naar voren dat alleen bij locatie Waal diepere winning mogelijk is. Winning uit diepere lagen bij de andere locaties leidt tot verzilting en daarmee tot winning van brak grondwater, wat niet gewenst is.

Cumulatieve effecten Waal

In alle MER-berekeningen wordt gewerkt met een autonome situatie vanaf 2033, waarin de effecten van de bestaande winning bij De Steeg/Langerak volledig zijn opgenomen. Zettingen als gevolg van grondwateronttrekking hebben een logaritmisch verloop: de grootste zettingen treden op in de eerste jaren; na 25–30 jaar zijn de resterende zettingen verwaarloosbaar. De winning Langerak is sinds 2002 in bedrijf en is tegen 2033 dus 30 jaar oud. De autonome bodemdaling die in het MER wordt gebruikt (Fugro, AHN-trendanalyses) bevat dus al alle historische effecten van De Steeg/Langerak. Nieuwe effecten worden uitsluitend bepaald als extra effecten bovenop deze autonome daling, en zoals hierboven aangegeven zijn er dan geen zettingen meer van de huidige winningen bij De Steeg / Langerak.

Mogelijk maken diepe grondwaterwinning

De Zuid-Hollandse Omgevingsverordening legt geen beperking op voor winning uit een dieper grondwaterpakket. Wel zijn er regels in het operationeel grondwaterbeleid m.b.t. compensatie bij onttrekkingen uit strategisch zoet grondwater omdat de Kaderrichtlijn Water vereist dat de voorraad zoet grondwater in de grondwaterlichamen in balans blijft.

Adviseren om 2 x 4Mm3/jaar variant met locatie Den Hoek uit te werken

Oasen heeft hun voorkeursalternatief voor de nieuwe drinkwaterwinning in de Alblasserwaard en Krimpenerwaard vastgesteld. Het gaat om de combinatie Den Hoek + Waal, die samen moeten voorzien in een totale wincapaciteit van 8 miljoen m³ per jaar en waarbij de benodigde capaciteit over twee gebieden wordt verdeeld. In MER-fase 2 wordt nader onderzocht hoe de winning vormgegeven en geoptimaliseerd kan worden en of deze (o.a. vanuit natuur) vergunbaar gaat zijn. Dit voorkeursalternatief is in lijn met het verzoek in deze motie.

Gevolgen voor de fruitteelt

Naast de technische en milieukundige analyses zijn in MER-fase 1 ook bestuurlijke signalen en inbreng vanuit de omgeving nadrukkelijk betrokken. Daarbij zijn verschillende aandachtspunten in samenhang bekeken, waaronder effecten op landbouw (veehouderij en fruitteelt), bebouwing en keringen, natuur en waterkwaliteit, de beschikbare ruimte en technische inpassing, mogelijke risico's op vertraging en de aandachtspunten die vanuit gemeenten, provincie, belangenorganisaties en andere partijen zijn ingebracht. Naast de feitelijke onderzoeksresultaten heeft deze inbreng geholpen om de betekenis van de uitkomsten te duiden en de afweging te verdiepen. In de omgeving van locatie Waal leven,

met name bij de fruitteelt, zorgen over de mogelijke beperkingen als gevolg van de geldende regels in de daarbij horende beschermingszones voor de agrarische bedrijfsvoering.

Zoals hiervoor aangegeven wordt in MER-fase 2 onderzocht hoe de winning vormgegeven en geoptimaliseerd kan worden, onder meer door te bezien of winning uit een diepere watervoerende laag mogelijk is en kan bijdragen aan beperking van nadelige effecten in het gebied voor de fruitteelt.

Conclusie

Gelet op het bovenstaande stellen wij voor om motie 1975 als afgedaan te beschouwen. Wij houden u op de hoogte van de uitkomsten van MER-fase 2 van de nieuwe drinkwaterwinning van Oasen.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
secretaris,

plv. voorzitter,

drs. M.J.A. van Bijnen MBA

M.E. van Leeuwen